Bir güzel aşk hikayesi
Ali ve Nino

ORHAN ARAS İSTANBUL

1969 yılının hüzünlü ve durgun bir sonbahar gününde kırk yaşlarındaki kadın, Londra'nın ara sokaklarından birinde sürekli gittiği bir antikacı dükkanına girer. Sağa sola yığılmış rengi soluk ve yılların yorgunluğunu taşıyan eşyalara bakar. Her şey geçmişin ölümlülüğüne şahitlik etmektedir. Ürperir. Omuzlarını silkerek ikinci odaya geçer. Tam karşısındaki savaş öncesi yapılmış camlı, parlak cilalı, ahşap kitap vitrinin önünde durur. Kararsızlıkla eski kitapları gözden geçirir. Hemen hemen tümü İkinci Dünya Savaşı'ndan önce yazılmıştır. Kitaplığın tam ortasındaki rengi yeşilden beyaza dönmüş bir kitabı eline alır. Kitap en az otuz yıllıktır ve küf kokmaktadır. İlk sayfayı çevirir. Moskovalı Prof. Sanin, uzak bir Doğu şehrinde, Doğulu öğrencilere ders anlatmaktadır:

"Çocuklar, Avrupa, Kuzey Buz Denizi'nden başlar..."

Kitabın daha ilk cümlelerinde büyülenen kadın, kitabın üç şilinlik ücretini antikacıya ödeyerek evine koşar. Gözü hiçbir şeyi görmemektedir. Dükkâna girmeden önce hissettiği açlık duygusu, yorgunluk ve sonbahar hüznü hepsi geçip gitmiştir. Bütün dikkati eskimiş, pörsümüş, küf kokan bu kitabın üzerindedir. Kadın kitabı okudukça da İngilizceye çevirmeye başlar. İlk elli sayfasını çevirdiğinde hiç bekletmeden onu İngiliz yayınevi Hutcinson'a gönderir. Yayınevinin redaktörleri son dönemler iyi bir eser ellerine geçmediğinden yakınmaktadırlar. Bir kadından gelen elli sayfalık metni hemen okurlar. Gözlerinin önünde bir anda yüksek Kafkas dağları, Hazar Denizi ve sanki masallardaki Kaf dağları gibi binlerce efsaneye konu olmuş bir coğrafya canlanır. O coğrafyada geçen eşsiz bir aşk hikayesi başlarını döndürür. Dillerinde yakıcı bir cümle ile sarhoş olurlar:

Yayınevine ilk elli sayfayı tercüme edip gönderen kadından kitabın devamını isterler. Kadın çok kısa bir zamanda kitabın tamamını çevirerek yayınevine gönderir. Kitap zaman geçirilmeden bütün İngilizce konuşulan ülkelerde yayınlanır ve milyonlarca satar.

Hazine bulunmuştur. *"Dünyanın en güzel aşk hikayesi"* çok kısa zamanda tam 33 dile çevrilir ve yüz baskı yapar. Kitap elden ele gezer ama yazarı hakkında hiç kimsenin bilgisi yoktur. Herkes bir iddia atar ortaya. İddialar arttıkça kitap da yazarı da efsaneleşmeye başlar. Araştırmalar, tartışmalar ayyuka çıkar. Kitap da yazarı da ölümsüzlük yolundadırlar artık.

Washington Star gazetesi romanı, *"Parlak ustalık"* olarak tanıtırken, New York Times gazetesinde *"Bu kitap bir dâhinin ürünüdür,"* diye yazarken, Enterteynmentuikli ise *"Duygu dolu küçük ve parlak bir klasik roman"* olarak göklere çıkarır.

Londra'da antikacı dükkanına giren ve kitabı satın alan kadın Berlinli bir ressam olan Jenia Graman'dır. Bulduğu ve tercüme ettiği kitap, harika bir Kafkasya aşkını anlatan Ali ve Nino romanıdır. Kitabın üzerinde yazar olarak yazılan isim Kurban Said'dir.

Hiç kimse Kurban Said adında bir yazar tanımamaktadır. Bu yüzden bazı yazarlar, bazı gruplar hatta bazı ülkeler yazara sahip çıkmaya ve o romanın yazarının kendilerinden olduğunu iddia etmeye başlarlar.

1905 yılında Azerbaycan'nın başkenti Bakü'de dünyaya gelen ve 27.08.1942 tarihinde İtalya'nın Positano şehrinde 37 yaşındayken vefat eden ve *"Essad Bey"* imzasıyla yayınlanmış 17 kitabın, Almanca ve İngilizce yayınlanmış 150'ye yakın makalenin sahibi olan Esad Bey'in ölümünün üzerinden 73 yıl geçmesine rağmen yaşamı ve eserleri üzerindeki tartışmalar hiç hız kaybetmeden sürüp gitmektedir. Batı'da, *"Kafkasyalı Prens, eşsiz bir aşk hikayesi yazarı, dahi romancı "*gibi sıfatlarla anılan Esad Bey'in eserleri dünyanın çeşitli ülkelerinde yeniden yayınlanmakta ve edebiyatçılarla edebiyatseverlerin gündemini sürekli işgal etmektedir. Onun eserlerindeki eskimeyen konuların, üslubundaki akıcılık ve coşkunun, onu

